

Určování mateřství

Abstrakt

Tématem této diplomové práce je určování mateřství. Jejím cílem je zmapovat situace, které určování mateřství znesnadňují nebo znemožňují a zhodnotit jejich právní úpravu či navrhnout její doplnění. Práce je členěna do osmi kapitol, přičemž první kapitola je věnována definici pojmu mateřství a jeho historii, aktuální právní úpravě a vzniku.

Druhá kapitola je zaměřena na asistovanou reprodukci. Popisuje její základní principy, historický vývoj, platnou právní úpravu a možná rizika. S asistovanou reprodukcí souvisí i kapitola třetí týkající se surogátního mateřství. V této kapitole je upozorňováno na nedostatečnost právní úpravy dané oblasti a po zhodnocení možných následků její absence je zpracován návrh základu právní úpravy *de lege ferenda*. Zmíněna je na tomto místě také vysoce kontroverzní možnost tzv. celotělního dárčovství.

Čtvrtá kapitola popisuje ve stručnosti právní úpravu osvojení, jakožto jedné z možností, jak může mít dítě v souladu se zákonem v rodném listě zapsanou jako matku ženu odlišnou od té, která ho porodila. Naráží zde také na možnost osvojení dítěte osobou v registrovaném partnerství a její umožnění zrušením části zákona o registrovaném partnerství Ústavním soudem.

V páté kapitole jsou shrnuty situace, které mohou způsobit, že matka dítěte není známa. Jsou jimi porod s utajenou totožností matky, anonymní porod, který v České republice není ve zdravotnickém zařízení umožněn, a dále také problematika existence a fungování babyboxů.

Šestá kapitola obsahuje uvedení do problematiky domácích porodů, vysvětlení nemožnosti jejich legálního vedení porodními asistentkami a zhodnocení případných negativních důsledků souvisejících s určením mateřství u takto narozených dětí. Sedmá kapitola je pak věnována možnosti záměny dětí, zejména se zaměřením na případ záměny dětí v třebíčské nemocnici v roce 2006.

Pro spojení zjištěných teoretických poznatků s praxí obsahuje poslední osmá kapitola této diplomové práce analýzu odpovědí všech příslušných soudů na dotaz, zda se při své činnosti s řízením o určení nebo popření mateřství setkaly. V této části jsou také shrnuty některé ze soudy zaslaných rozsudků pro nastínění konkrétních skutkových stavů, díky čemuž přináší tato práce unikátní vhled do dané problematiky a umožňuje čtenáři hlubší pochopení souvislostí. Závěrem je pozornost věnována návrhu právní úpravy řízení o určení a popření mateřství, pro které se nyní přiměřeně používají ustanovení o řízení o určení a popření otcovství.

Klíčová slova

řízení o určení a popření mateřství, surogátní mateřství, určování mateřství